

Samenvatting

Vanaf half maart 2020 is in de binnenstad van Maastricht een voetgangersplan uitgerold. Het doel van het plan voor de binnenstad is inwoners en bezoekers te faciliteren om op een veilige manier hun bestemming in de binnenstad te bereiken en de beschikbare openbare ruimte hiervoor zo optimaal mogelijk in te zetten tijdens de COVID-19 pandemie. Hierbij blijft de eigen verantwoordelijkheid van burgers om zelf ook de 1,5 meter in acht te nemen belangrijk. Het plan 1.0 was bedoeld voor een periode van half maart 2020 tot en met 1 september 2020. Op basis van de ervaringen van deze eerste 4 maanden en landelijke ontwikkelingen inzake het COVID-19 virus heeft het college besloten het voetgangersplan 2.0 voor de binnenstad te continueren tot en met 31 januari 2021. Nu ligt er een nieuw voetgangersplan 3.0 voor met een verwachte looptijd van 11 maanden, namelijk van 1 februari tot en met 31 december 2021. De kosten voor de maand februari zijn waar mogelijk gebaseerd op feitelijk gemaakte kosten. De maanden maart t/m december zijn een schatting van de te maken kosten. In deze versie van het plan voor de binnenstad is naast een continuering van het voetgangersplan getracht een zo integraal mogelijke opsomming van alle 'tijdelijke' corona gerelateerde maatregelen en kosten te presenteren met een voorstel voor dekking van de kosten. Als de landelijke COVID-19 maatregelen worden afgeschaald, dan zal dit ook doorvertaald worden in de uitvoering van dit plan.

Beslispunten

Instemmen met:

- 1) Het voetgangersplan voor de binnenstad van Maastricht van 1 februari t/m 31 december 2021;
- 2) Het afdekken van de totale kosten middels diverse budgetten zoals benoemd in de financiële paragraaf.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 13 april 2021:

Conform.

1. Aanleiding

Het mandaat voor het doen van uitgaven dat is verstrekt voor het voetgangersplan in de binnenstad gold tot 1 februari 2021. Nu ligt een voorstel voor het voetgangersplan per 1 februari t/m 31 december 2021 voor, inclusief een kostenoverzicht en een voorstel voor de dekking van de benodigde financiële middelen.

2. Context

Halverwege maart 2020 kondigde de regering in Den Haag maatregelen aan in het kader van de COVID-19 crisis. Deze maatregelen waren eerst vooral gericht op het aanpakken en indammen van het COVID-19 virus. Daarna werd gefocust op hoe de economie en de stad weer draaiende te krijgen, met de beperkingen die daarbij horen. Daarvoor stonden we samen aan de lat: stadsbestuur, ondernemers(verenigingen), inwoners en bezoekers. Één van de maatregelen was de uitrol van het voetgangersplan voor de binnenstad van Maastricht. Doel van dit voetgangersplan was:

- Inwoners en bezoekers faciliteren om op een veilige manier hun bestemming in de binnenstad te bereiken en de beschikbare openbare ruimte hiervoor zo optimaal mogelijk inzetten.

Dit heeft er onder andere toe geleid dat halverwege mei 2020 een memo heeft voorgelegd bij het College van B&W voor de start van het voetgangersplan in de binnenstad van Maastricht. Later kwam hierbij dat horecaondernemers en marktondernemers daar waar mogelijk gefaciliteerd werden om meer openbare ruimte te benutten voor de exploitatie van hun bedrijf. Samen met een voorzichtige opstart van culturele optredens/evenementen in de binnenstad heeft dit ertoe geleid dat er weer meer bezoekers naar de binnenstad kwamen. Al was dit nog altijd minder dan voor de COVID-19 pandemie. In december 2020 heeft de regering een nieuwe lockdown afgekondigd en zijn de maatregelen van het voetgangersplan daar waar mogelijk on-hold gezet.

Het voetgangersplan is een samengesteld pakket van maatregelen, waarbij de maatregelen onderling met elkaar samenhangen en samen één doel dienen, namelijk voor inwoners, bezoekers en ondernemers een veilig bezoek aan de binnenstad van Maastricht faciliteren. Het voetgangersplan bestaat uit verschillende onderdelen (circulatieplan, communicatieplan, crowd managementplan) en heeft zich in de loop der tijd ontwikkeld.

Middelen die vanuit het voetgangersplan worden ingezet, vormen de gemeentelijke inzet. Met name bij het communicatieplan is de synergie tussen Maastricht Marketing, Maastricht Bereikbaar en de

gemeente van belang. Dit geldt zowel voor de samenwerking als voor de inzet vanuit de diverse organisaties.

Sinds december bevinden we ons opnieuw in een lockdown, met sinds kort enkele versoepelingen die invloed hebben op het bezoek aan de binnenstad. In de retail mogen vanaf 10 februari 2021 vooraf bestelde bestellingen wel weer opgehaald worden (click & collect) en vanaf 3 maart 2021 is *private shopping* mogelijk. Vanaf 16 maart is *private shopping* verruimd voor grote retailers. De horeca heeft de gelegenheid om thuis te bezorgen of producten to-go te verkopen. En zo mogen kappers ook hun deuren weer openen. Als de besmettingscijfers 'goed' zijn dan heeft de regering laten doorschemeren vanaf 21 april verdere versoepelingen te overwegen.

Het is nu nog onduidelijk hoe lang de lockdown maatregelen uiteindelijk zullen duren. In de toekomst zal een moment komen dat retail en horeca hun deuren weer volledig kunnen openen. Op basis van de ervaringen van het laatste jaar is een voorstel voor de continuering van het voetgangersplan per 1 februari 2021 opgesteld met een looptijd 11 maanden. Daarbij zijn de kostenposten voor COVID-19 gerelateerde maatregelen in de binnenstad inzichtelijk gemaakt. Al is een precieze voorspelling voor de duur van het plan niet te geven en afhankelijk van een veelheid aan factoren. De verwachting is nu dat maatregelen ter bestrijding van de COVID-19 pandemie in ieder geval nog tot het einde van dit jaar zullen duren. Dan is naar verwachting het merendeel van de bevolking gevaccineerd en is het geplande publiekstreckende evenement Magisch Maastricht afgelopen. De opgenomen kosten zijn schattingen. Afhankelijk van de ontwikkelingen i.r.t. COVID-19, kunnen onderstaande maatregelen aangepast en op- of afgeschaald worden. Op het moment dat de landelijke COVID-19 maatregelen (o.a. 1,5 m. afstand) worden afgeschaald, zal dit plan ook worden afgeschaald of beëindigd.

3. Gewenste situatie

Wanneer de huidige lockdown wordt versoepeld of wordt opgeheven, is de verwachting dat een groot aantal bezoekers de binnenstad zal willen bezoeken. Dit is goed voor de economie van de binnenstad. Het is tegelijkertijd van belang ervoor zorg te dragen dat Maastricht dan een veilige stad is om te bezoeken. Vanuit dit perspectief gezien is het gewenst de maatregelen die van kracht zijn voort te zetten. Afhankelijk van de ontwikkelingen inzake de COVID-19 pandemie, kunnen onderstaande maatregelen aangepast, op- of afgeschaald worden. Dit wordt op wekelijkse basis gemonitord, besproken, besloten en doorgevoerd.

De combinatie van grote aantallen bezoekers bij een versoepeling of opheffing van de lockdown en verslappende aandacht voor de COVID-19 richtlijnen/maatregelen maakt dat de grenzen van het

door ons voorziene systeem zichtbaar zijn geworden. De maatregelen in deze nota worden beschouwd als een basis voor het faciliteren van een veilig bezoek aan de binnenstad. In dit voorstel zijn geen maatregelen opgenomen (zoals het fysiek afsluiten van de binnenstad) om te voorkomen dat bezoekers de binnenstad kunnen bezoeken bij (te) grote drukte.

Geconstateerd is in ieder geval dat de ruimere 'corona-terrassen' mee helpen bij de spreiding van bezoekers. Immers, hierdoor bevinden bezoekers zich niet alleen in de winkelstraten, maar ook op terrassen verspreid over de binnenstad.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De aanpak van de gemeente Maastricht was en is, net als in andere steden, sterk gericht op de eigen verantwoordelijkheid van burgers in de openbare ruimte. We vragen mensen zich te houden aan de looprichtingen, om zich correct op te stellen in de wachtvakken en om verblijfsduur te beperken of zelfs helemaal niet de stad in te komen bij (veel te) grote drukte. We vragen van ondernemers om de maatregelen van het voetgangersplan respecteren en waar nodig uit te voeren. Echter, we stellen tegelijkertijd vast dat de aandacht van de mensen voor maatregelen stilaan verslapt, evenals de acceptatiegraad van de maatregelen; een beeld wat ook in andere steden zichtbaar was en is. Het blijft daarom belangrijk om bezoekers van de binnenstad te blijven informeren over de regels die gelden. Naast communicatie vraagt dit ook om een beter afgestemde benadering met beveiligers in plaats van hospitality guides. Beveiligers zijn getraind om de-escalerend te werken. Uiteindelijk blijft het de eigen verantwoordelijkheid van iedere burger:

- Om wel of niet de binnenstad in te gaan;
- Om de maatregelen in de binnenstad te respecteren;
- Voor ondernemers om ze (mee) uit te voeren.

5. Effect op de openbare ruimte

Door de COVID-19 crisis zijn er vele claims op het gebruik van de openbare ruimte, met de maatregelen en beperkingen die daarbij horen.

6. Personeel en organisatie

Deze nota is opgesteld vanuit een integrale werkgroep die ook gezamenlijk de bijbehorende werkzaamheden die uit dit plan voortkomen oppakken en uitvoeren. De betrokken afdelingen zijn BCC, Ruimte, B&O, V&L, Stadsbeheer.

Het voetgangersplan vraagt vanuit de betrokken organisatieonderdelen een forse inzet naast het reguliere werk. Op onderdelen kan het zo zijn dat de COVID-situatie en de inzet daarvoor (o.a. op het gebied van handhaving en openbare orde en veiligheid) noopt tot tijdelijke herprioritering of benodigde tijdelijke extra inzet. Op het moment dat dit zich aandient zal dit bestuurlijk worden kortgesloten.

Daarnaast zijn in 2020 afspraken gemaakt om primair de bestaande contact centers binnen de gemeente in te zetten voor het opvangen en doorgeleiden van vragen en opmerkingen van inwoners en ondernemers over het voetgangersplan richting gemeente:

- Vragen en opmerkingen van inwoners uit de binnenstad zijn, naast de buurtplatforms, zoveel mogelijk via het kantcontactcentrum van de gemeente de organisatie in geleid.
- Vragen en opmerkingen van ondernemers zijn, naast de diverse overlegstructuren en straat/buurt overleggen, zoveel mogelijk via Team Ondernemen Maastricht de organisatie in geleid.

We zijn voornemens dit in 2021 te continueren.

7. Informatiemanagement en automatisering

n.v.t.

8. Financiën

In het voorjaar van 2020 zijn in opstartplan dat in het GOC-overleg tot stand is gekomen afspraken gemaakt over een verdeling van de kosten tussen ondernemersvertegenwoordigingen en gemeente. Deze afspraken zijn gemaakt op basis van de kennis van dat moment, wetende dat de realiteit i.r.t. COVID-19 dagelijks kan wijzigen. Conform afspraak in het opstartplan zou de bijdrage van ondernemers, CMM en Maastricht Marketing €200.000,- bedragen en de gemeente €350.000,-.

Bijdrage externe partijen in 2020:

- CMM geeft aan €88.198,- aan kosten te hebben gemaakt binnen de afspraken van het opstartplan.
- Maastricht Marketing geeft aan €64.623,- aan kosten te hebben gemaakt binnen de afspraken van het opstartplan;
- Maastricht Bereikbaar heeft €80.053,- aan kosten gemaakt t.b.v. het voetgangersplan 1.0 en 2.0.

- In dit overzicht zijn niet de kosten opgenomen die horeca en retail ondernemers zelf hebben gemaakt om te kunnen voldoen aan de COVID-19 protocollen binnen hun eigen bedrijfsvoering (b.v. hygiënezuilen, veiligheidsmaatregelen).

De totale bijdrage van externe partijen bedraagt €232.874,-.

Bijdrage gemeente Maastricht in 2020:

Terugblik t/m 31 januari 2021:

Er is een voorlopige afrekening gemaakt van COVID-19 gerelateerde kosten in de binnenstad t/m januari 2021:

- Voor het eerste opstartplan en het voetgangersplan is conform collegebesluiten een budget van €350.000,- gevraagd. De daadwerkelijk gemaakte kosten door V&L en B&O bedroegen €147.530,-. Het restant is €202.470,-;
- Voor het tweede voetgangersplan is conform collegebesluit een budget van €194.000 gevraagd. De daadwerkelijk gemaakte kosten door V&L en B&O bedroegen €189.321,- t/m 31 december 2020. Het restant is €4.679,-. In januari 2021 bedroegen de gemaakte kosten €35.929,-.

De totale bijdrage van de gemeente bedraagt €372.780,-.

Kosten voetgangersplan t/m 31 december 2021

Hieronder vindt u een overzicht van de voorgestelde maatregelen en de geschatte kosten t/m 31 december 2021. Afhankelijk van de ontwikkelingen inzake de COVID-19 pandemie, kunnen onderstaande maatregelen aangepast, op- of afgeschaald worden afhankelijk van de situatie op dat moment en zullen de daadwerkelijke kosten anders kunnen zijn.

Maatregel:	Continueren?	Toelichting/overweging:	Schatting kosten t/m 31 december 2021:
Markeringen looplijnen, -richtingen, scheidslijnen	Ja	Positief effect op sturen bezoekersstromen	€12.000,- excl. BTW

Verwijderen markeringen binnenstad na beëindiging plan	Ja	Noodzakelijk na beëindiging plan	€6.000,- excl. BTW
Informatieborden, borden dynamische 1-richtingstraten	Ja	Noodzakelijk voor informeren bezoekers binnenstad over lokale maatregelen	17.000,- excl. BTW
Ophalen bebording na beëindiging plan	Ja	Noodzakelijk na beëindiging plan	€1.500,- excl. BTW
LED-scherm Maastrichter Brugstraat/Kleine Staat	Ja	Belangrijkste locatie in de binnenstad om bezoekers te sturen	€33.000,- excl. BTW
Monitoring drukte binnenstad d.m.v. camera's	Opnieuw opgevoerd	Bij start waren telcamera's actief, in najaar niet. Worden nu opnieuw opgevoerd i.v.m. verwachte drukte bij opening stad	€15.000,- excl. BTW
4 tekstkarren in aanloopstraten (Stationstraat, Markt, Mosae Forum, Vrijthof)	Ja, afschaling van 5 naar 4 tekstkarren (waarbij 1 tekstkar als reserve dient)	Biedt mogelijkheid om bezoekers te informeren over drukte en maatregelen in stad voordat ze binnenstad betreden	€110.400,- excl. BTW
Tekstkar flexibele inzet op drukke plekken (stadspark, St. Pietersberg)	Ja, van 2 naar 1 tekstkar	Verwachte flexibele inzet gedurende planperiode	€28.050,- excl. BTW
Tekstkarren grensovergangen	Ja	Afspraak met gemeente Riemst en Lanaken t/m 1 mei 2021	€28.600,- excl. BTW
Beveiligers binnenstad	Ja, inzet beveiligers ipv hospitality guides	Sturen bezoekersstromen i.h.k.v. crowd management	

		Vrijdagen, zaterdagen, zondagen (135 uur per week)	€170.430,- excl. BTW
		Topdagen en vakanties (48 dagen)	€49.248,- excl. BTW
		Vrijdagmarkt	€22.572,- excl. BTW
Operationeel coördinator binnenstad	Ja	Monitoring drukte binnenstad, aansturing beveiligers, aanwezige link met ondernemers in de weekenden (gemiddeld 11 uur per week)	€50.400,- excl. BTW
Verkeerskundige regelscenario's (Maastricht Bereikbaar)	Ja	Regelscenario's tekstkarren, ledscherm en pilot incar informatievoorziening (t/m 31 maart) Kosten €6.500,- excl. BTW voor rekening van Maastricht Bereikbaar	€0,-
Vervallen busroute Vrijthof-Oost (Arriva)	Ja	Essentieel vanwege uitbreiding terrassen Vrijthof. In overleg met Arriva worden deze kosten vooralsnog niet in rekening gebracht bij de gemeente door Arriva.	€0,-

Tijdelijke toiletvoorzieningen	Ja, totdat een andere meer permanente oplossing is gevonden	Kosten huur units MF:	€25.034,- excl. BTW
		Kosten bemensing/schoonmaak Q-park:	€76.800,- excl. BTW
		Schoonmaak artikelen:	€1.100,- excl. BTW
Tijdelijke fietsenstallingen	Ja	Bemensing op donderdag, vrijdag, zaterdag, zondag €276.000,- excl. BTW: regulier budget mobiliteit	€0,-
		Ophalen tijdelijke fietsenrekken na beëindiging plan. €350,- excl. BTW: regulier budget mobiliteit	€0,-
		Verwachte reparatiekosten na winter 2021-2022 excl. BTW: regulier budget mobiliteit	€0,-
		Kosten huur units Mosae Forum	€35.200,- excl. BTW
		Ophalen units na beëindiging plan.	€2.000,- excl. BTW
		Ja, alleen nog februari 2021	Inzet 'verkeersregelaar' bij fietsenstalling (via MTB)
	Verfraaiing maatregelen binnenstad	Nieuw, op verzoek van ondernemers	Belangrijk i.r.t. uitstraling en aantrekkelijkheid binnenstad

Communicatiemiddelen gemeente Maastricht	Ja, conform communicatieplan	Gemeente werkt samen met Maastricht Marketing en Maastricht Bereikbaar. Bij grootschalige inzet communicatie zal geput dienen te worden uit post onvoorzien.	€12.500,- excl. BTW
Advies t.b.v. crowd management plan	Ja	Het huidige crowd managementplan is nu toereikend. Bij nieuwe landelijke maatregelen extern bureau inzetten voor advisering over doorvertaling naar lokale maatregelen.	€9.000,- excl. BTW
Subtotaal			€735.034,- excl. BTW
Post onvoorzien		10%	€73.503,- excl. BTW
Kosten januari 2021			€36.000,- excl. BTW
Totaal			€844.537,- excl. BTW

Voorstel is om de totale kosten af te dekken uit de volgende budgetten:

- 1) Aanvraag Rijksregeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving van maximaal €40.000,-;
- 2) Inzet overloop reserve BOA's van €100.000,- (nu middelen eerder/anders worden ingezet dan voorzien kan dit betekenen dat afhankelijk van de ontwikkeling van de COVID-maatregelen in de loop van het jaar opnieuw een collegevoorstel volgt ter verkrijging van nieuw/aanvullend COVID-handavingsbudget);
- 3) Inzet budget cameratoezicht van €15.000,-;
- 4) Inzet werkbudget economie van €23.950,-;
- 5) Inzet budget toerisme en hospitality van €5.350,-;
- 6) Inzet budget team ondernemen van €5.350,-;
- 7) Inzet budget werkgelegenheid en arbeidsmarkt van €5.350,-;
- 8) Inzet budget topdruktedagen van €50.000,-;

- 9) De resterende kosten van €599.537,- uit de stelpost onvoorzien 2021 (en dit in het uitvoeringsbeleid 2021 van de Kaderbrief te vermelden).

9. Aanbestedingen

Voor de volgende onderdelen van het voetgangersplan zijn of worden aanbestedingsprocedures uitgezet:

Onderdeel	(in)huur aanbesteden?
LED-scherm	Nee
Tekstkarren aanloopstraten centrum	Ja
Inzet beveiligers	Ja
Inzet Operationeel coördinator binnenstad	Nee
Toiletunits	Ja

10. Participatie tot heden

Binnen de gemeente wordt vanuit verschillende teams integraal samengewerkt ten behoeve van het voetgangersplan in de binnenstad. Daarnaast is er een zogenaamd GOC-overleg tussen gemeente, Centrummanagement, vertegenwoordigers van de branche/ondernemersverenigingen en buurtplatforms.

De werkgroep voetgangersplan hecht daarom grote waarde aan het GOC-overleg. Dit is het overleg om op binnenstad breed niveau keuzes te bespreken over noodzakelijke maatregelen. Daarnaast hebben de vertegenwoordigers van de branche/ondernemersverenigingen de noodzakelijke verantwoordelijkheid om draagvlak voor in het GOC-overleg besproken maatregelen te verwerven onder ondernemers. De maatregelen in deze nota zijn twee keer in het GOC-overleg besproken. Daarna hebben er nog meerdere overleggen met vertegenwoordiging van ondernemers in een petit comité plaatsgevonden. In deze overleggen zijn afspraken gemaakt over vermindering van het aantal tekstkarren en het gegeven dat we het gesprek met elkaar blijven voeren over communicatie en verfraaiing van maatregelen in de binnenstad met het oog op de uitstraling.

In 2020 heeft de gemeente, in samenwerking met Centrummanagement en vertegenwoordigers van de branche/ondernemersverenigingen gesproken met vertegenwoordigers per straat. De maatregelen in het voetgangersplan voor de binnenstad zijn hieruit voorgekomen.

11. Voorstel

Instemmen met:

- 1) Het voetgangersplan voor de binnenstad van Maastricht van 1 februari t/m 31 december 2021;
- 2) Het afdekken van de totale kosten middels diverse budgetten zoals benoemd in de financiële paragraaf.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Aan de hand van zowel lokale als landelijke ontwikkelingen, als ook ontwikkelingen in de buurlanden zal het voetgangersplan en de daarbij behorende aangepast kunnen worden. Dit wordt wekelijks besproken in de werkgroep voetgangersplan en zal ook geagendeerd blijven in het GOC-overleg. Bovenstaand voorstel kan dan ook het best gezien worden als het basisvoorstel dat noodzakelijk is voor een veilig bezoek aan de binnenstad van Maastricht.

Collegievoorstel